

Oponentní posudek rigorózní práce

Autor práce: **Mgr. Bořek Navrátil**

Název práce: Počasí a podnebí Vsetína

Rigorózní práce pana Bořka Navrátila se věnuje hodnocení klimatických poměrů Vsetína, tedy města menší až střední velikosti v kotlinové poloze v prostoru Západních Karpat, a představuje aktuální a přínosný příspěvek ke studiu tohoto tématu v českém prostředí. Na 162 stranách se věnuje zhodnocení historických a současných měření klimatických prvků ve Vsetíně a vyhodnocuje postupně poměry teplotní (včetně výskytu charakteristických dnů), srážkové (včetně sněhových charakteristik) a dále vlhkost větru, sluneční svit, oblačnost, směr a rychlost proudění větru a výskyt vybraných hydrometeorologických jevů. Využívá přitom dostupné časové řady klimatických dat i vlastní účelová mobilní měření s využitím osobního automobilu a pěších pochůzek.

Pan Navrátil ve své rigorózní práci navazuje na výsledky vlastního zkoumání podnebných poměrů Vsetína, kterým se věnoval v rámci bakalářského a navazujícího magisterského studia *Učitelství geografie pro střední školy*. Předložený text proto uceleně tematicky pokračuje ve směru bakalářské a diplomové práce autora. Výsledky porovnání předložené rigorózní práce s textem práce diplomové pomocí webové aplikace *Odevzdej.cz* vyhodnotilo shodu obou textů na úrovni 21 % – na základě tohoto výsledku i vlastního obsahového porovnání si dovoluji konstatovat, že rigorózní práce je podstatným rozšířením a dopracováním autorovy předchozí tvůrčí práce.

Práce má logickou a vyváženou strukturu, je psaná odborně korektním a současně čtivým jazykem. Pokud bude autor text dále předávat a využívat, lze doporučit opravu některých dílčích nedostatků, např. ve střední části str. 15 nedokončená věta „*V údolích s výskytem jezera studeného vzduchu nebo teplotní inverze může docházet ke vzniku*“ či pleonasmus „*insolace slunečního svitu*“, na str. 17 rovněž neúplná věta „*Účelová staniční síť obvykle z technických i ekonomických důvodů dostatečně husté pokrytí plochy města*“. Na straně 31 je chybně uvedena jednotka specifického odtoku ($251 \text{ s} \cdot \text{km}^2$, zřejmě mělo být uvedeno $25 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$). V práci se vyskytují místy typografické a pravopisné prohřešky, nevhodný je zápis „*15ti min.*“ (např. str. 36) či „*11ti letými*“ (str. 66) apod. Grafy zařazené od str. 45 po str. 52 by bylo vhodnější zpracovat s větším vertikálním rozsahem, čitelnost hodnot je v použitém zpracování grafů dost ztížená. U části grafů a tabulek v práci také není uveden pramen či původ dat. Na straně 43 autor vyvozuje z lineárního trendu padesátileté řady průměrné teploty (růst o 1°C) trend $0,2^\circ\text{C}/100$ roků – zde se domnívám, že mělo jít o růst $0,2^\circ\text{C}$ za dekádu a vzniká tak otázka, nakolik je platné následné tvrzení o porovnání se zjištěními Brázdila (1998). Ve druhé větě kapitoly 6.6.1 autor uvádí průměrný počet 6,2 tropického dne za rok, není však zřejmé, za jaké hodnocené období, a odkaz na obr. 27 (věnuje se počtu tropických dnů) je nevhodně umístěn do věty o tropických nocích. Popisek obr. 31 na str. 56 chybně indikuje počet mrazových dnů, znázorněn je ale zřejmě počet dnů ledových. Na str. 58 cituje autor Sobíška a kol. (1993) ve spojitosti s termínem „ledová vlna“, uvedenou definici se mi ale bohužel nepodařilo nalézt ani v citovaném prameni, ani v pracovní elektronické verzi novějšího, revidovaného slovníku. U teplotních profilů na obr. 58, 61, 64, 67, 70, 71, 72, 73, 74 a 75 by bylo vhodnější uvést (u osy profilu, případně v popisku obrázku), že jde o odchylku teploty od střední hodnoty, nikoli o naměřenou hodnotu teploty ve $^\circ\text{C}$.

Cíle práce uvedené na str. 10 se autorovi podařilo naplnit. Práce jako celek přináší podrobný vhled do problematiky podnebných poměrů města Vsetína a současně obsahuje i návrh využití shromážděných informací a zjištěných výsledků k popularizaci meteorologie a klimatologie na místní úrovni, a to zejména ve školní výuce.

Otázky k obhajobě:

Jaké technické parametry mělo teplotní čidlo používané v rámci mobilních měření? Konkrétně jakou mělo výrobcem deklarovanou přesnost měření a jaká byla rychlost odezvy na změny teplot? Prováděl autor nějaká experimentální kalibrační měření?

Otázka k obr. 77 na str. 95: Jsou relativní teplotní rozdíly v rámci tras vztaženy ke stejné střední teplotě, nebo má každá trasa svou vlastní, na ostatních profilech nezávislou střední hodnotu?

Na základě výše uvedeného hodnocení **práci doporučuji k obhajobě.**

V Olomouci 20. června 2014

RNDr. Martin Jurek, Ph.D.